

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain ja eräiden muiden ehdotettuun metsälakiin ja kestävän metsätalouden rahoituksesta ehdotettuun lakiin liittyvien lakien muuttamisesta sekä laiksi kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annettua lakia, maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annettua lakia, metsien hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annettua lakia, metsänhoitoyhdistyksistä annettua lakia ja poronhoitolakia. Muutokset liittyvät pääosin eduskunnan käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen metsälaiksi sekä laeiksi kestävän metsätalouden rahoituksesta ja rikoslain 48 luvun 1 §:n 3 momentin muuttamisesta. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen, jolla kumottaisiin tilan yhteisomistajien osallistumisesta metsänparannushankkeeseen annettu laki.

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annettuun lakiin ehdotetaan lähinnä sellaisia muutoksia, jotka liittyvät ehdotettuun lakiin kestävän metsätalouden rahoituksesta. Muutokset koskevat muun muassa rahoituksen suuntaamista ja takaisinperintää.

Laissa kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen säädettäisiin siitä, millä edellytyksillä kiinteistöä

hoitavat osaomistajat voisivat ryhtyä ehdotetussa kestävän metsätalouden rahoitusta koskevassa laissa ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa tarkoitettuun toimenpiteeseen.

Maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annettuun lakiin ehdotettavat muutokset liittyvät ehdotettuun metsänparannuslain kumoavaan lakiin kestävän metsätalouden rahoituksesta. Muutokset koskevat muun muassa lakiviittausten muuttamista ja takaisinperintäsäännösten tarkistamista.

Poronhoitolakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lakiin sisällytetään valtuutus metsätalousasioissa toimivaltaiselle ministeriölle antaa tarvittaessa yleisiä rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta ehdotetussa metsälaissa tarkoitettulla suojametsäalueella. Lisäksi muiden edellä mainittujen lakien muutoksenhakusäännökset ehdotetaan muutettaviksi.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan samanaikaisesti säädettäviksi ehdotettujen metsälain ja kestävän metsätalouden rahoitusta koskevan lain kanssa. Niitä koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että lait tulisivat voimaan vuoden 1997 alusta.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1. Nykytila ja ehdotetut muutokset	3
1.1. Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annettu laki	3
1.2. Laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen	5
1.3. Maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annettu laki	7
1.4. Laki metsien hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta	8
1.5. Laki metsänhoitoyhdistyksistä	8
1.6. Poronhoitolaki	8
2. Esityksen taloudelliset vaikutukset	8
3. Asian valmistelu	9
4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	9
5. Voimaantulo	9
6. Säättämisjärjestys	9
LAKIEHDOTUKSET	
1. Laki Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta .	11
2. Laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen	14
3. Laki maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamisesta	16
4. Laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	19
5. Laki metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 9 §:n muuttamisesta	20
6. Laki poronhoitolain 1 §:n muuttamisesta	21
LIITE	
Rinnakkaistekstit	
1. Laki Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta .	22
3. Laki maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamisesta	27
4. Laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta	33
5. Laki metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 9 §:n muuttamisesta	34
6. Laki poronhoitolain 1 §:n muuttamisesta	35

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annettu laki

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain (1057/82), jäljempänä *Lapin laki*, mukaisesti on Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuodesta 1982 alkaen toteutettu metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetty vajaatuottoisten alueiden kunnostamista. Tämän määräaikaisen lain voimassaoloa on jatkettu 1 päivänä maaliskuuta 1995 voimaan tulleella lailla siten, että laki on voimassa vuoden 1998 loppuun.

Eduskunnan käsiteltävänä on parhaillaan hallituksen esitys metsäläiksi sekä laeiksi kestävän metsätalouden rahoituksesta ja rikoslain 48 luvun 1 §:n 3 momentin muuttamisesta (HE 63/1996 vp). Jotta Lapin laki ja rahoituksen yleislaki, kestävän metsätalouden rahoituksesta ehdotettu laki, jäljempänä *ehdotettu rahoituslaki*, eivät perusteetta poikkeaisi toisistaan, Lapin lakia tulisi muuttaa siten, että muutokset tulisivat voimaan yhtäaikaan ehdotettujen metsälain ja rahoituslain kanssa. Siten tulisi muuttaa ja täydentää esimerkiksi rahoituksen suuntaamista ja takaisinperintää sekä muutoksenhakutietä koskevia säännöksiä.

Voimassa olevan Lapin lain mukaan laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavat metsälautakunnat. Laki metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta (1474/95) tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1996. Metsälautakunnista on muodostettu metsäkeskukset, jotka hoitavat metsälakeihin liittyviä aluetason tehtäviä. Siten Lapin lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että lain säännöksissä sana "metsälautakunta" korvataan sanalla "metsäkeskus".

Lapin lain 1 §:ssä säädetään rahoituksen keskeisistä perusteista. Lain 1 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että siihen lisätään täsmennävä käsite "kunnostamistyöt", jota käytetään lain muissakin säännöksissä.

Lain 1 §:n 2 momentissa viitataan metsänparannuslakiin (140/87). Koska ehdotettu rahoituslaki kumoaisi metsänparannuslain, viittaus ehdotetaan korvattavaksi viittauksella mainittuun rahoituslakiin. Lisäksi momentin

viimeistä lausetta ehdotetaan täsmennettäväksi sanoilla "suunnittelun ja toteuttamisen".

Lain 1 §:n 3 momentissa säädetään alueellisesta suunnitelmasta. Toteutettavista kunnostamistoista on lisäksi tehty toimenpidekohtaiset suunnitelmat. Säännöstä ehdotetaan täsmennettäväksi maininnalla siitä, että kunnostamistoista tehdään suunnitelma siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Tarkoitus on, että Lapin laissa tarkoitettuja töitä voitaisiin asetuksella säädetty tavalla sisällyttää ehdotetun rahoituslain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun maanomistajakohtaisista toimenpiteistä varten laadittavaan useampivuotiseen suunnitelmaan (*toimintasuunnitelma*). Silloin kun työt sisältyvät tällaiseen toimintasuunnitelmaan, ei tarvittaisi toimenpidekohtaista suunnitelmaa. Ehdotetun rahoituslain mukaan pääperiaatteena olisi, että maanomistaja rahoituksen saajana päättäisi, kenen tehtäväksi hän antaisi töiden suunnittelun ja toteuttamisen silloin, kun hän ei tee niitä itse. Poikkeuksen muodostaisivat vain metsäluonnonhoitohankkeet. Myös Lapin laissa tarkoitettujen rahoituksen osalta noudatettaisiin sitä periaatetta, että rahoituksen saaja itse päättää siitä, kuka suunnittelee työt ja kuka toteuttaa ne. Tarkoitus on, että Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun asetuksen (211/95), jäljempänä *Lapin asetus*, 7 §, jonka mukaan Lapin laissa tarkoitettut työt tehdään asianomaisen metsälautakunnan toimesta tai valvonnassa, kumotaan.

Lain 1 §:n 4 momentin säännös ohjaa rahoitettavien töiden valintaa ja toteuttamista. Säännöksen mukaan työt on ohjattava ensisijaisesti puuntuotannon kannalta edullisimpiin kohteisiin ottaen samalla huomioon alueen eri osien olosuhteet sekä ympäristön suojele- ja työllisyysnäkökohdat. Hankkeiden on oltava taloudellisesti sekä luonnon- ja ympäristönhoidon kannalta tarkoituksenmukaisia, ja ne on keskitettävä siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Ehdotetun rahoituslain periaatteita vastaavasti säännöstä ehdotetaan täydennettäväksi niin, että töiden ohjaamisessa tulisi ottaa huomioon myös metsien biologinen monimuotoisuus. Ehdotettua rahoituslakia vastaavasti säännökseen ehdotetaan myös

lisättäväksi valtuutus, jonka mukaan metsätaloustasiosioissa toimivaltainen ministeriö voisi antaa tarkempia yleisiä määräyksiä töiden yleisistä vaatimuksista. Säännöksen sanat "luontaisen uudistumisen edistämisen- ja metsänviljelytyöt" ehdotetaan korvattavaksi sanalla "kunnostamistyöt".

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 1 a § rahoituksen rajoituksista eräissä tapauksissa. Pykälässä säädettäisiin periaatteiltaan samalaisista asioista kuin ehdotetun rahoituslain 4 §:ssä ja 24 §:n 5 momentissa. Tarkoitus on, että Lapin asetuksen 1 §:ää muutetaan siten, että siitä poistetaan lause, jonka mukaan alueen vajaatuottoisuus ei saa johtua yksityismetsälain (412/67) vastaisesta hakuusta.

Lain 2 §:ssä mainitaan, että varojen myöntäminen luontaisen uudistumisen edistämiseen ja metsänviljelytyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä todettaisiin, että varojen myöntäminen kunnostamistyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta. Lisäksi 2 §:ään ehdotetaan uutta selventävää momenttia, jonka mukaan maanomistajalta saadun maanvuokraoikeuden, testamenttiin perustuvan käyttöoikeuden, lesken hallintaoikeuden, eläkeoikeuden tai muun vastaavan oikeuden haltijaan voidaan soveltaa, mitä laissa säädetään maanomistajasta. Säännös vastaisi ehdotetun rahoituslain periaatetta.

Lisäksi 2 §:ään ehdotetaan uutta momenttia, jossa viitattaisiin ehdotetun rahoituslain säännökseen Euroopan unionin osaksi rahoittamien ohjelmien puitteissa rahoitettavista töistä. Siten laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin voitaisiin myöntää lain mukaista tukea ohjelmien edellyttämänä kansallisena osarahoituksena. Sen estämättä, mitä laissa säädetään, tulisi tukea Euroopan unionin osaksi rahoittamiin toimenpiteisiin myönnettäessä noudattaa, mitä Euroopan yhteisöjen sääöksissä säädetään tai niiden nojalla annetuissa Euroopan unionin toimielinten päätöksissä määrätään taikka mitä maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetussa laissa (1303/94) säädetään tuen myöntämisen edellytyksistä, tuen määrästä sekä tuen takaisinperimisestä ja muista ehdoista.

Lain 2 a §:ssä säädetään rahoituspäätöksen peruuttamisesta tai muuttamisesta eräissä alueen käyttötarkoituksen muuttamistilanteissa. Säännöksen sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi ehdote-

tun rahoituslain 27 §:ssä olevan vastaavan säännöksen sanamuotoa.

Lain 4 §:ssä säädetään alueen hoitovelvollisuuden laiminlyönnistä aiheutuvista seuraamuksista. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi ehdotetun rahoituslain 15 §:n periaatteita muun muassa hoitovelvollisuuden pituuden, määräajan alkamisen määrittelyn ja sen osalta, keneen seuraamukset kohdistetaan. Samalla lain 3 §:ää, jossa hoitovelvollisuus asetetaan, ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että hoitovelvollisuuden määräaika mainitaan tässäkin pykälässä. Lisäksi 4 §:ään lisättäisiin viittaus lakiin ehdotettuun uuteen 4 c §:ään. Siten rahoituksen saajalle voitaisiin määrätä tuen takaisinperimisen seuraamus noudattaen ehdotetun rahoituslain 29 §:ää.

Lain 4 a §:ssä taas säädetään kunnostamistyön kohteena olleen alueen käyttötavan muuttamisesta aiheutuvista seuraamuksista. Tämä pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaisi ehdotetun rahoituslain 16 §:n periaatteita hoitovelvollisuuden pituuden, määräajan alkamisen määrittelyn ja sen osalta, keneen seuraamukset kohdistetaan.

Lain 4 b §:n mukaan hoitovelvollisuuden lakkaamisesta voidaan tehdä päätös eräissä sellaisissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa kunnostustyö on olennaisilta osiltaan menettänyt merkityksensä. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi ehdotetun rahoituslain 18 §:n 2 momenttia vastaava uusi momentti, jonka mukaan metsäkeskus voisi vapauttaa maanomistajan hoitovelvollisuudesta myös silloin, kun maanomistaja on menettänyt mahdollisuutensa saada täysi taloudellinen hyöty valtion tuella toteutetusta kunnostamistyöstä sen johdosta, että alueen monimuotoisuuden turvaaminen säännöksessä tarkoitettulla tavalla rajoittaa metsän hoitoa ja käyttöä.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 c §, jossa viitattaisiin ehdotetun rahoituslain 28 ja 29 §:ään. Siten Lapin laissa tarkoitettun tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä noudatettaisiin, mitä mainituissa pykälissä säädetään tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä sekä tuen peruuttamisen ja takaisinperimisen seuraamuksista. Ehdotetun rahoituslain 28 §:n viimeisessä momentissa säädettäisiin, että 28 §:n 1, 2 ja 4 momentin säännöksiä ei sovelleta silloin, kun on kyse 15—17 §:ssä tarkoitettua takaisinperimisen perusteesta. Ehdotetun rahoituslain 15 ja 16 §:ää vastaavat Lapin laissa 4 ja 4 a §. Ehdotetun rahoituslain 17 §:ää vastaavaa sään-

nöstä ei ole Lapin laissa.

Lain 5 §:ssä säädetään muutoksenhausta. Pykälän mukaan muutosta saa hakea valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakunnalta. Koska ehdotetun rahoituslain 33 §:n mukaan muutosta rahoituslain mukaiseen metsäkeskuksen päätökseen saa hakea valittamalla lääninoikeudelta, Lapin lain pykälää ehdotetaan muutettavaksi vastaavasti. Pykälässä viitattaisiin 1 päivänä joulukuuta 1996 voimaan tulevaan hallintolainkäyttölakiin (586/96), joka kumoaa muutoksenhausta hallintoasioissa annetun lain (154/50). Lisäksi pykälässä ehdotetaan säädettäväksi katselmuksen pitämisestä eräissä tapauksissa ehdotettua rahoituslakia vastaavasti. Lain 6 §:ssä säädetään takaisin perittävien varojen pakkoperinnästä. Pykälä ehdotetaan muutettavaksi ehdotetun rahoituslain periaatteita vastaavaksi. Maininta etuoikeudesta kiinteistön pakkohuutokaupassa poistettaisiin.

1.2. Laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen

Ehdotetulla rahoituslailla kumottaisiin metsänparannuslaki. Sen vuoksi tulisi muuttaa tilan yhteisomistajien osallistumisesta metsänparannushankkeeseen annettua lakia (954/71), jäljempänä *yhteisomistajalaki*. Lakia tulisi täsmentää muutoinkin. Muutoksia olisi tehtävä niin paljon, että olisi tarkoituksenmukaisempaa kumota laki uudella lailla kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen. Ehdotetun lain 1 §:n 1 momentista ilmeni, että laki koskisi ehdotetussa rahoituslaissa ja Lapin laissa tarkoitettuja toimenpiteitä. Tällaisia toimenpiteitä kutsuttaisiin lain myöhemmissä säännöksissä "metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitetuiksi toimenpiteiksi". Lain nimessä käytettäisiin samaa ilmaisua. Myös yhteisomistajalakia on vakiintuneesti sovellettu metsänparannuslaissa tarkoitettujen toimenpiteiden lisäksi Lapin laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Ehdotetussa rahoituslaissa puuntuotannon kestävyden turvaamiseen liittyvien töiden yleisenä vaatimuksena olisi muun muassa se, että työt ovat taloudellisesti tarkoituksenmukaisia. Lisäksi edellytettäisiin, että työt on mahdollisuuksien mukaan keskitettävä niin,

että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Lapin laissa on vastaavat vaatimukset. Tällaiset periaatteet ovat myös kumottavassa metsänparannuslaissa.

Ne perusteet, jotka on aikanaan esitetty hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi tilan yhteisomistajien osallistumisesta metsänparannushankkeeseen (HE 58/1971 vp), ovat edelleen olemassa. Taloudellinen tarkoituksenmukaisuus edellyttää usein, että toimenpiteet voidaan suunnitella ja toteuttaa siten, että ne koskevat mahdollisimman yhtenäisiä laajahkoja alueita. Toimenpiteiden tällaista keskittämistä ei kuitenkaan voida aina toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla, jos alueella on yhteisomistuksessa olevia kiinteistöjä. Tällöin voi syntyä vaikeuksia sen vuoksi, että kaikkia yhteisomistuksessa olevan kiinteistön omistajia ei tavoiteta tai kaikki heistä eivät anna suostumustaan toimenpiteen toteuttamiseen. Tällöin toimenpiteen toteuttamista haluaville yhteisomistajille ei voida myöntää lainaa ja ehdotetun rahoituslain ja Lapin lain velvoitteet huomioon ottaen sama koskisi ilmeisesti myös tuen myöntämistä. Työn toteuttaminenkin vaatii yleensä kiinteistön kaikkien yhteisomistajien suostumuksen. Siksi yhteisomistuksessa olevaa kiinteistöä hoitavien, säädetyn osuuden omistavien yhteisomistajien tulisi voida saada aikaan ehdotetussa rahoituslaissa ja Lapin laissa tarkoitettu toimenpide tarvittaessa myös ilman muiden yhteisomistajien suostumusta. Yhteishankkeiden suunnittelun ja toteuttamisen helpottuminen alentaisi yleisesti ottaen kustannuksia. Ehdotettu laki parantaisi mahdollisuuksia saada aikaan tarpeellisia töitä. Yhteiskunnankin kannalta on tärkeätä, että sekä puuntuotannon kestävyyttä turvaavia että metsien biologista monimuotoisuutta ylläpitäviä toimenpiteitä saadaan toteutettua. Etenkin puuntuotannon kestävyyttä turvaavat toimenpiteet lisäävät yleensä kiinteistön arvoa ja koituvat siten muidenkin yhteisomistajien hyödyksi.

Vastaisuudessaakin olisi kuitenkin turvattava myös muiden yhteisomistajien oikeudet. Sen vuoksi lain 1 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että vain sellaisilla yhteisomistajilla, jotka omistavat kiinteistöstä vähintään puolet ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat, olisi oikeus ryhtyä tällaiseen toimenpiteeseen ja ottaa vastaan tukea sekä lainaa. Sama koskisi yhtäkin yhteisomistajaa, joka täyttää säädetyt ehdot. Toimenpidettä ei kuitenkaan saisi aloittaa ilman metsäta-

lousasioissa toimivaltaisen ministeriön lupaa, jos joku muista yhteisomistajista vastustaisi toimenpidettä. Tällöin olisi kiinnitettävä huomiota siihen, aiheuttaisiko toimenpide huomattavaa haittaa tai vahinkoa sellaiselle yhteisomistajalle, joka vastustaa toimenpidettä.

Ehdotettua rahoituslakia vastaavasti kiinteistö olisi panttina lainan takaisin maksamisesta niin kuin maakaaren (540/95) 20 luvussa säädetään. Ehdotetun rahoituslain periaatteita vastaavasti kiinteistö ei kuitenkaan olisi panttina takaisin perittävän tuen maksamisesta.

Sellaiset toimenpiteet, joihin myönnetään vain tukea, eroavat lainalla rahoitettavista toimenpiteistä siinä, että maanomistajan on itse rahoitettava osa toimenpiteen toteuttamiskustannuksista. Tämäkin on omiaan estämään toimenpidettä haluavia yhteisomistajia ryhtymästä harkitsemattomiin toimenpiteisiin. Tällaiset tukihankkeet ovat myös yleensä kiinteistökohtaisesti arvioituna melko pieniä eivätkä ne aiheuta maanomistajille suuria rasituksia. Sen vuoksi ehdotetaan säädettäväksi, että silloin kun toimenpidettä varten kiinteistölle haetaan vain tukea, sellaisilla yhteisomistajilla yhteisesti, jotka omistavat kiinteistöstä vähintään neljänneksen ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat, on oikeus ryhtyä toimenpiteeseen, jos he luopuvat vaatimasta muilta yhteisomistajilta toimenpiteen toteuttamiskustannuksia. Kumottavaksi ehdotetun yhteisomistajalain mukaan tilaa hoitavat yhteisomistajat voivat ryhtyä hankkeeseen omistamiensa osuuksien lukumäärästä riippumatta silloin, kun hanketta varten haetaan vain avustus. Vaatimus vähintään neljänneksen omistusosuudesta olisi kuitenkin tarpeellinen. Säännöksessä tarkoitettussa tilanteessa muutkin yhteisomistajat joutuisivat vastaamaan ehdotetussa rahoituslaissa ja Lapin laissa tarkoitettua hoitovelvollisuudesta ja velvollisuudesta olla ottamatta aluetta muuhun käyttöön sikäli, että tuki voitaisiin periä takaisin myös näiltä muilta yhteisomistajilta. Tämä vaatimus olisi tarpeellinen myös sen vuoksi, että lain 2 §:ään ehdotettavan säännöksen mukaan ehdotetun rahoituslain 28 §:ssä tarkoitettujen takaisinperintäperusteiden kohdentamista rajoitettaisiin jäljempänä selvitetyllä tavalla. Koska takaisinperintävaatimukset voitaisiin usein kohdistaa ainoastaan niihin yhteisomistajiin, jotka ovat vastaanottaneet tukea, valtion saamisen perintää turvaisi se, että

tällaiset yhteisomistajat omistaisivat vähintään neljänneksen tilasta.

Lain 1 §:stä ilmeni, että säännöksen 1 ja 2 momentissa säädettyä sovellettaisiin myös sellaisiin jakamattoman kuolinpesän osakkaisiin, joiden arvioitu osuus vastaisi näissä momenteissa tarkoitettuja omistusosuuksia. Siten tuen tai lainan myöntämisaikakohtana tulisi arvioida, millainen hakijoiden osuus olisi, mikäli pesä jaettaisiin. Tällaista säännöstä ei ole kumottavassa yhteisomistajalaisessa, mutta mainittua lakia on vakiintuneesti tulkittu niin, että sitä on sovellettu myös jakamattoman kuolinpesän osakkaisiin.

Lain 2 §:n 1 momentissa säädettäisiin, että 1 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa jokainen kiinteistön yhteisomistajista vastaisi säädetyin poikkeuksin metsätalouden rahoituslainsäädännössä, siis ehdotetussa rahoituslaissa ja Lapin laissa, tarkoitettujen velvollisuuksien täyttämistä koko kiinteistön osalta. Tämä koskisi lähinnä hoitovelvollisuutta, velvollisuutta olla ottamatta aluetta muuhun käyttöön ja velvollisuutta lainan takaisin maksamiseen. Lain 2 §:n 2 momentissa rajoitettaisiin ehdotetun rahoituslain 28 §:ssä tarkoitettujen takaisinperintäperusteiden ja 29 §:ssä tarkoitettujen takaisinperimisen seuraamusten kohdentamista. Säännös olisi tarpeellinen sen vuoksi, että mainitussa 28 §:ssä tarkoitettuja takaisinperintäperusteita ei olisi asianmukaista kohdentaa sellaiseen yhteisomistajaan, joka ei ole vastaanottanut rahoitusta eikä ole myöskään osallistunut tuen takaisinperimisen taikka lainan irtisanomisen perusteena olevaan toimintaan. Takaisinperintävaatimus voitaisiin kuitenkin kohdentaa sellaiseen yhteisomistajaan, joka siitä huolimatta, että hän ei ole hakenut eikä vastaanottanut rahoitusta, on osallistunut takaisinperimisen perusteena olevaan toimintaan, esimerkiksi siten, että on ottanut tuen muuhun käyttöön kuin mihin se on myönnetty. Ehdotetun rahoituslain 29 §:ssä tarkoitettu takaisinperimisen seuraamus voitaisiin kuitenkin kohdentaa ainoastaan sellaiseen yhteisomistajaan, joka on vastaanottanut rahoitusta. Näitä periaatteita noudatettaisiin myös silloin, kun on kyse Lapin laista. Mainittuun lakiin ehdotetussa uudessa 4 c §:ssä viitataan tuen takaisinperinnän osalta rahoituslain 28 ja 29 §:ään.

Lain 3 §:ään ehdotetaan otettavaksi selvittävä maininta siitä, että sovintojaolla hallittuun kiinteistön määräosaan sovellettaisiin, mitä laissa säädetään kiinteistöstä. Lisäksi 3

§:ään ehdotetaan otettavaksi selventävä säännös, joka osoittaisi, että lailla ei rajoitettaisi niin sanottujen passiiviosakkaiden osallistumista yhteishankkeena toimeenpantavaan ojitukseen ja metsätiehen.

Metsäkeskus päättäisi laissa tarkoitettun tuen ja lainan myöntämisestä ja takaisinperimisestä.

Edellä esitettyjen näkökohtien nojalla ehdotetaan lisäksi, että laissa olisi eräitä tiedoksiantoa ja kiinteistöä koskevan puhevalan käyttämistä koskevia säännöksiä toimenpiteiden yksinkertaistamiseksi. Säännökset vastaisivat periaatteiltaan yhteisomistajalain vastaavia säännöksiä.

Kiinteistöä hoitavana yhteisomistajana voitaisiin pitää ainakin sellaista yhteisomistajaa, joka on perintökaaren (40/65) 24 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa sopimuksessa sovittu kiinteistön hoitajaksi tai, jos tällaista sopimusta ei ole tehty, kiinteistöllä asuvaa yhteisomistajaa taikka sellaista yhteisomistajaa, joka yhteisomistajien tekemällä sopimuksella on määriteltä toimimaan ehdotetussa laissa tarkoitettuna kiinteistöä hoitavana yhteisomistajana. Esimerkiksi ehdotetun lain 5 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa kiinteistöä hoitavaksi yhteisomistajaksi voitaisiin katsoa yhteisomistajaa, joka on perintökaareissa tarkoitettulla tavalla oikeuden päätöksellä määrätty pesänselvittäjäksi.

1.3. Maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annettu laki

Maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain (1303/94), jäljempänä *rakennepoliittikalaki*, 1 §:n mukaan laki koskee muun muassa pellon metsitystä ja metsänparannustoita. Ehdotetulla rahoituslailla kumottaisiin metsänparannuslaki. Ehdotetussa rahoituslaissa ei käytettäisi sanaa "metsänparannustyöt" eikä vastaavanlaisia käsitteitä. Sen vuoksi rakennepoliittikalain 2, 15, 27, 28, 34 ja 48 §:ssä käytetyt tämänkaltaiset käsitteet ehdotetaan muutettaviksi sanaksi "metsätaloustoimenpiteet", joka myös sopisi paremmin kuvaamaan niitä toimenpiteitä, joiden rahoittamisesta säädetään yhteisön maaseutualueiden metsien kehittämistä ja hyödyntämistä koskevan ohjelman osalta annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1610/89 ja maatalousmaan metsitystä ja metsätaloustoimenpiteitä koskevasta yhteisön tukijärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2080/92.

Viittaukset metsänparannuslakiin ehdotetaan muutettaviksi viittauksiksi ehdotettuun rahoituslakiin. Lisäksi rakennepoliittikalain 15, 27, 28 ja 48 §:ään ehdotetaan lisättäväksi viittaus ehdotettuun lakiin kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen.

Lain 32 ja 34 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että sana "metsälautakunnat" korvataan sanalla "metsäkeskukset". Metsälautakunnat on muodostettu niiden toimintaa jatkaviksi metsäkeskuksiksi metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetussa laissa tarkoitettulla tavalla.

Lain 40 §:ssä säädetään muun muassa 15 §:ssä tarkoitettun metsäperusteisen tuen lakkauttamisesta ja takaisinperimisestä. Säännös ehdotetaan muutettavaksi niin, että siinä ei säädettäisi muiden metsäperusteisten tukien kuin pellon metsitykseen liittyvät metsityksenhoitopalkkion ja tulonmenetykskorvauksen lakkauttamisesta ja takaisinperimisestä. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 40 a §, jossa säädettäisiin metsätaloustoimenpiteitä koskevan tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä sekä pakkoperinnästä. Tähän liittyen lain 41 §:n 3 momentti ehdotetaan kumottavaksi. Varsinaiseen metsitystoimenpiteeseen myönnetyn tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä sekä pakkoperinnässä sovellettaisiin ehdotettua uutta 40 a §:ää. Tätä pykälää sovellettaisiin myös edellä mainituksa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1610/89 tarkoitettuihin metsätaloustoimenpiteisiin myönnetyn tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä.

Koska rakennepoliittikalaisissa viitattaisiin ehdotettuun rahoituslakiin ja Lapin lakiin, tulisi soveltuvien osin noudattaa ehdotetun rahoituslain ja Lapin lain muuttamisesta ehdotetun lain siirtymäsäännöksiä. Siltä osin kuin on kyse Euroopan yhteisöjen komission ennen tämän lain voimaantuloa hyväksymiin ohjelma-asiakirjoihin perustuvista metsänparannuslaissa tarkoitetuista metsätaloustoimenpiteistä, ehdotetun rahoituslain säännösten sijasta tulisi kuitenkin noudattaa metsänparannuslain ja -asetuksen (437/87) säännöksiä tuen määräytymisperusteista. Näitä säännöksiä noudatettaisiin myös uusiin rahoituspäätöksiin ohjelma-asiakirjoissa tarkoitettuna ohjelmakautena. Ensisijaisesti noudatettaisiin luonnollisesti ohjelma-asiakirjojen määräyksiä muun muassa tuen tasosta, joten metsänparannuslain ja -asetuksen säännöksiä nou-

datettaisiin vain täydentävinä säännöksiä. Silloin, kun sovelletaan Lapin lakia, sovellettaisiin vastaavin periaattein tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita Lapin lain ja Lapin asetuksen säännöksiä tuen määräytymisperusteista.

Rakennepolitiikkalain säännöksissä viitataan useaan ministeriöön. Kun lakia muutettiin kesäkuussa 1996 annetulla lailla, ministeriöiden nimet säilytettiin. Säännösten selvyys ja luottavuuden vuoksi ehdotetaan, että tällaista menettelyä jatketaan.

1.4. Laki metsien hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta

Metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain (263/91) 11 §:ssä säädetään muutoksenhausta. Sana "metsälautakunta" ehdotetaan muutettavaksi sanaksi "metsäkeskus". Säännös ehdotetaan muutettavaksi niin, että se vastaa periaatteiltaan ehdotetun metsälain ja ehdotetun rahoituslain muutoksenhakusäännöksiä. Siten muutoksenhaku metsäkeskuksen päätökseen ohjautuisi läänioikeuteen. Säännöksessä viitattaisiin 1 päivänä joulukuuta 1996 voimaan tulevaan hallintolainkäyttölakiin. Säännöksen 2 momentista ehdotetaan poistettavaksi tarpeettomana maininta siitä, että maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Hallintolainkäyttölain mukaan ministeriön päätöksestä saa valittaa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

1.5. Laki metsänhoitoyhdistyksistä

Metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain (558/50) 9 §:ssä säädetään muutoksenhausta niin sanottua neljännesmaksuoikeutta koskeviin päätöksiin. Myös tämä pykälä ehdotetaan muutettavaksi niin, että se vastaa periaatteiltaan ehdotetun metsälain ja ehdotetun rahoituslain muutoksenhakusäännöksiä.

1.6. Poronhoitolaki

Poronhoitolain (848/90) 1 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston oikeudesta antaa rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta suojametsäalueella säädetään suojametsistä annetun lain (196/22) 2 §:n 2 momentissa. Suojametsistä annetun lain 2 §:n 2 momentissa (267/91) taas säädetään, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa rajoittavia

määräyksiä porojen laiduntamisesta suojametsäalueella, jos määräykset ovat välttämättömiä lain 1 §:ssä mainitun tarkoituksen saavuttamiseksi. Tällaisia määräyksiä ei ole tähän mennessä annettu. Ehdotettu metsälaki kumoaisi suojametsälain. Sen 4 luvussa olisivat säännökset, jotka vastaisivat keskeisiltä periaatteiltaan suojametsälain säännöksiä. Suojametsäalueesta säädettäisiin ehdotetun metsälain 12 §:ssä. Vastaisuudessaakin olisi tarpeen säilyttää lainsäädännössä säännös, joka antaa metsätalousasioissa toimivaltaiselle ministeriölle mahdollisuuden antaa tarvittaessa yleisiä rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta suojametsäalueella. Tällainen valtuutusäännös sopisi poronhoitolakiin luontevammin kuin metsälakiin. Poronhoitolain 1 §:n 2 momentti ehdotetaan siksi muutettavaksi niin, että se vastaisi periaatteiltaan kumottavan suojametsälain 2 §:n 2 momenttia.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamista koskevan lain voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen mukaan Euroopan yhteisöjen komission ennen lain voimaantuloa hyväksymiin ohjelmiin perustuviin metsänparannuslaissa tarkoitettuihin metsätaloustoimenpiteisiin sovellettaisiin kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain säännösten sijasta lain voimaan tullessa voimassa olleita metsänparannuslain ja -asetuksen säännöksiä tuen määräytymisperusteista. Silloin, kun sovelletaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain säännöksiä, sovellettaisiin vastaavasti lain voimaan tullessa voimassa olleita mainitun lain ja sen nojalla annetun asetuksen säännöksiä tuen määräytymisperusteista. Siten tällaisten metsätaloustoimenpiteiden osalta tukitaso säilyisi entisenlaisena vaikka tukitaso muuten vastaisuudessa muuttuisikin.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto Metsätalouden kehittämissäkeskus Tapiolta, metsäkeskuksilta, Metsähallitukselta, Metsäntutkimuslaitokselta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.:ltä, Metsäteollisuus ry:ltä, Paliskuntain

yhdistykseltä ja saamelaiskäräjiltä.

Lausunnon antaneet ovat pääosin suhtautuneet myönteisesti ehdotettuihin lakeihin. Saamelaiskäräjät kuitenkin esittää lausunnossaan, että ehdotettu laki poronhoitolain muuttamisesta on ristiriidassa sekä perustuslain että kansainvälisten sopimusten kanssa siltä osin kuin se koskee saamelaisia. Paliskuntain yhdistys taas katsoo, että valtuutus antaa tarvittaessa yleisiä rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta ehdotetussa metsälaissa tarkoitettua suojametsäalueella tulisi antaa valtioneuvostolle. Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskus esittää, että Lapin lain 1 §:n 1 momenttiin lisättäisiin Pudasjärven ja Taivalkosken kunnat. Kainuun metsäkeskus esittää, että vanhojen metsien suojelun kompensatiorina Kainuussa tulisi olla samat tuet kuin Lapin läänin ja Kuusamon alueilla.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Lakiehdotukset liittyvät eduskunnan käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen metsälaiksi sekä laeiksi kestävän metsätalouden rahoituksesta ja rikoslain 48 luvun 1 §:n 3 momentin muuttamisesta.

5. Voimaantulo

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin ehdotettu metsälaki ja ehdotettu rahoituslaki. Niitä koskevassa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että lait tulisivat voimaan vuoden 1997 alusta.

6. Säättämisjärjestys

Laissa kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen säädetäisiin siitä, millä edellytyksillä kiinteistöä hoitavat osaomistajat voisivat saada aikaan ehdotetussa rahoituslaissa ja Lapin laissa tarkoitettua toimenpiteen, vaikka kaikkien yhteisomistajien suostumusta toimenpiteeseen ei olisi saatu joko sen vuoksi, että heitä ei ole tavoitettu, tai sen vuoksi, että he eivät ole antaneet suostumustaan toimenpiteen toteuttamiseen. Laissa säädetyn poikkeuksen muutkin osaomistajat kuitenkin vastaisivat näissä laeissa tarkoitettujen velvollisuuksien täyttämistä koko kiinteistön osalta. Tällöin olisi kyse lähinnä hoitovelvollisuudesta, vel-

vollisuudesta olla ottamatta aluetta muuhun käyttöön ja velvollisuudesta lainan takaisin maksamiseen. Ehdotetulla lailla kumottaisiin tilan yhteisomistajien osallistumisesta metsänparannushankkeeseen annettu laki. Ehdotettu laki vastaisi periaatteiltaan pitkälti mainittua kumottavaksi ehdotettua lakia. Ehdotettua lakia sovellettaisiin kuitenkin myös niihin toimenpiteisiin, joita tuettaisiin ehdotetun rahoituslain 3 luvussa tarkoitettua tuella metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseen. Tällöin olisi kyse ehdotetussa 19 §:ssä tarkoitetuista ympäristötuella tuetuista toimenpiteistä ja ehdotetussa 20 §:ssä tarkoitetuista metsäluonnonhoitotoimenpiteistä. Toisaalta ehdotettu ympäristötuella vastaisi jossain määrin metsänparannuslaissa tarkoitettua "luonnonsuojelulisää", joskin ympäristötuella tuettuja toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa myös itsenäisinä toimenpiteinä. Säännös tällaisesta "luonnonsuojelulisästä" lisättiin vuonna 1977 silloiseen metsänparannuslakiin (413/67). Samantapainen säännös on ollut myös vuoden 1987 metsänparannuslaissa (140/87). Kumottavaksi ehdotettuun lakiin verrattuna ehdotettu laki lievenisi siinä suhteessa, että takaisinperittävä tuki ei enää saisi panttioikeutta kiinteistöön. Rahoituksen takaisinperintäperusteet laajenisivat ehdotetussa rahoituslaissa ja Lapin laissa, mutta tässä esityksessä ehdotetussa laissa kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen rajoitettaisiin takaisinperinnän kohdentamista sellaisiin yhteisomistajiin, jotka eivät ole ottaneet vastaan rahoitusta eivätkä ole osallistuneet tuen takaisinperimisen taikka lainan irtisanomisen perusteena olleeseen toimintaan.

Koska ehdotetulla lailla puututtaisiin kiinteistön osaomistajien omistusoikeuteen, ehdotetun lain säättämisjärjestystä on arvioitava hallitusmuodon perusoikeuksia koskevan uusitun II luvun 12 §:ssä (969/95) säädetyn omaisuuden suojaäännöksen kannalta. Siltä osin kuin on kyse metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämisestä edistävien toimenpiteiden toteuttamisen helpottamisesta, voidaan viitata myös hallitusmuodon uuden 14 a §:n 1 momenttiin.

Yhteisomistuksessa olevia kiinteistöjä on melko paljon. Esimerkiksi vuonna 1990 perikuntien hallinnassa oli 17 % metsäalasta ja osuuden on arvioitu lisääntyneen. Yhteiskunnan kannalta on tärkeää, että sekä puun- tuotannon kestävyttä turvaavia että metsien

biologista monimuotoisuutta ylläpitäviä toimenpiteitä saadaan toteutettua. Ehdotettu laki myös tekisi mahdolliseksi sen, että toimenpiteet voitaisiin keskittää koskemaan mahdollisimman laajoja yhtenäisiä alueita, vaikka alueella olisi yhteisomistuksessa olevia kiinteistöjä. Tällainen keskittäminen edistäisi töiden toteuttamista taloudellisesti edullisimmalla tavalla, ja tämänkaltaista töiden keskittämistä edellytetään sekä ehdotetussa rahoituslaissa että Lapin laissa. Etenkin puuntuotannon kestävyttä turvaavat toimenpiteet lisäävät yleensä kiinteistön arvoa ja koituvat siten muidenkin yhteisomistajien hyödyksi. Toimenpiteen toteuttamiseen vaadittaisiin metsätalousasioissa toimivaltaisen ministeriön lupa, jos joku yhteisomistajista vastustaisi toimenpidettä. Ministeriön päätökseen voitaisiin hakea muutosta niin kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Samoin voitaisiin hakea muutosta metsäkeskuksen päätöksiin rahoituksen myöntämisestä ja takaisinperimisestä.

Ehdotetun lain säätämiseen on painavia yleisiä syitä. Edellä mainituilla perusteilla ehdotettu laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen voitaisiin säätää valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä tarkoitettussa tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä. Ehdotetun lain säätämisyjärjestys ehdotetaan kuitenkin saatettavaksi eduskunnan perustuslakivaliokunnan tutkittavaksi. Ehdotetulla lailla kumottava laki tilan yhteisomistajien osallistumisesta metsänparannushankkeeseen on aikanaan säädetty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla. Tämän lain säätämisyjärjestys ei kuitenkaan tuolloin ollut perustuslakivaliokunnan tutkittavana.

Hallitusmuodon 14 §:n 3 momentissa säädetään, että saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kulttuuriaan. Hallituksen esityksen perustelujen (HE 309/1993 vp) mukaan säännöksen turvaamaan saamelaisten kulttuurimuotoon kuuluvat saamelaisten perinteiset elinkeinot, kuten

poronhoito. Toisaalta hallitusmuodon 14 a §:n 1 momentin mukaan vastuu muun muassa luonnosta ja sen monimuotoisuudesta sekä ympäristöstä kuuluu kaikille. Ehdotetun metsälain 12 §:n tarkoituksena on metsärajan alenemisen estäminen. Suojametsäalueella metsää tulisi hoitaa ja käyttää siten, ettei toimenpiteillä aiheuteta metsärajan alenemista. Siten hakkuut tehtäisiin erityistä varovaisuutta noudattaen. Ekologiset syyt ovat vaikuttaneet säännöksen ehdottamiseen. Ehdotetun metsälain perusteluissa mainitaan, että tämä säännös osaltaan varmistaisi saamelaisten kotiseutualueella edellytykset saamelaisten kulttuurin ja perinteisten elinkeinojen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Poronhoitolain muuttamisesta ehdotetun lain mukaan mahdollisuus antaa yleisiä rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta suojametsäalueella on rajoitettu vain sellaiseen tilanteeseen, että määräykset ovat välttämättömiä ehdotetun metsälain 12 §:n tarkoituksen saavuttamiseksi. Edellä mainituilla perusteilla poronhoitolain muuttamisesta ehdotettu laki voitaisiin säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 27 artiklan mukaan muun muassa kansallisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan. Korkein hallinto-oikeus on viimeaikaisissa ratkaisuissaan tulkinnut tätä artiklaa siten, että artiklan tarkoittama kulttuuri-käsite kattaa myös poronhoidon, "joka on saamelaiskulttuurin olennainen osa". Ehdotetun säännöksen ottamista poronhoitolaikiin voidaan kuitenkin tältäkin osin perustella edellä mainituilla seikoilla, etenkin sillä, että säännös mahdollistaa vain sellaisten yleisten rajoittavien määräysten antamisen, jotka ovat välttämättömiä ehdotetun metsälain 12 §:n tarkoituksen saavuttamiseksi.

Myös muut ehdotetut lait voitaisiin säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta 30 päivänä joulukuuta 1982 annetun lain (1057/82) 1, 2 ja 2 a §, 3 §:n 1 momentti sekä 4, 4 a, 4 b, 5 ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1125/94), sekä *lisätään* lakiin uusi 1 a ja 4 c § seuraavasti:

1 §

Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuosina 1982—1998 toteutetaan metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetään vajaatuottoisten alueiden kunnostamista, joka käsittää luontaisen uudistumisen edistämisen, metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen (*kunnostamistyöt*), sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä rahoitetaan valtion talousarvioon vuositain kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (/) mukaisesti otettavilla varoilla. Töiden suunnittelun ja toteuttamisen rahoittamisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä säädetään asetuksella.

Tässä laissa tarkoitettu alueellinen suunnitelma voidaan laatia muille kuin valtion maille, jos niillä ennestään ei ole alueellista suunnitelmaa. Kunnostamistyötä ei saa suorittaa alueilla, joiden omistaja on yhtiö, yhteisö tai säätiö. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske yhteismetsän osakaskuntaa tai yhteisalueella (758/89) tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa eikä pääasiallisena tarkoituksenaan maatalai tai metsätaloutta harjoittavaa luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtiötä, osuuskuntaa tai muuta yhteisöä. Kunnostamistyötä tehdään suunnitelma siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tässä laissa tarkoitettua kunnostamistyötä on ohjattava ensi sijassa puuntuotannon kannalta edullisimpiin kohteisiin ottaen samalla huomioon alueen eri osien olosuhteet sekä ympäristönsuojelu- ja työllisyysnäkökohdat. Kunnostamistyöiden on oltava taloudellisesti

sekä luonnon- ja ympäristönhoidon samoin kuin metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukaisia ja ne on keskitettävä, mikäli mahdollista siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Metsätaloustasiossa toimivaltainen ministeriö voi antaa tarkempia yleisiä määräyksiä töiden yleisistä vaatimuksista.

1 a §

Rahoitusta ei saa käyttää työhön, joka on aiheutunut yksityismetsälain (412/67) edellyttämällä tavalla todetusta metsän hävittämisestä. Rahoitusta ei myöskään saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka on säädetty maanomistajan velvollisuudeksi metsänparannuslaissa (140/87) tai vastaavassa aiemmassa laissa taikka kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta saa, vain sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään, käyttää työhön, joka metsälaissa (/) säädetään maanomistajan velvollisuudeksi.

Lisäksi rahoitusta ei saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka on aiheutunut metsälain vastaiseksi todetusta toiminnasta tai joka ei ole sen mukainen, mitä metsälaissa tai muualla säädetään. Metsäkeskuksen on päätätessään toimenpiteiden rahoittamisesta otettava huomioon luonnonsuojelulain (/) 9, 29—35, 47—49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvat rajoitukset. Päätöksentekoon liittyvästä lausuntomenettelystä säädetään asetuksella.

2 §

Metsäkeskus päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa tässä laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Varojen myöntäminen kunnostamistyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta.

Mitä tässä laissa säädetään maanomistajasta, voidaan soveltaa myös maanomistajalta saadun maanvuokraoikeuden, testamenttiin perustuvan käyttöoikeuden, lesken hallintaoikeuden, eläkeoikeuden tai muun vastaavan oikeuden haltijaan.

Töiden rahoittamisesta Euroopan unionin osaksi rahoittamien ohjelmien puitteissa on voimassa, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 25 §:ssä säädetään.

2 a §

Metsäkeskus voi peruuttaa rahoituksen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstään siltä osin kuin työtä ei ole tehty, jos on ilmeistä, että työn kohteena olevaa aluetta aletaan käyttää siten, että työn tavoite jää olennaiselta osin saavuttamatta.

3 §

Maanomistaja on velvollinen huolehtimaan 15 vuoden ajan hankkeelle myönnetyn rahoituksen loppuunmaksamisesta sellaisen alueen hoidosta, jolla on suoritettu tämän lain mukainen luontaisen uudistumisen edistämisen- tai metsänviljelytyö. Jos tällainen alue siirtyy toiselle, siirtyvät tälle myös velvollisuudet alueen hoitoon.

4 §

Jos luontaisen uudistumisen edistämisen- tai metsänviljelyalueen hoito, joka käsittää taimikon perkauksen ja heinäämisen, on jäänyt suorittamatta ennen kuin 15 vuotta on kulunut rahoituksen loppuunmaksamisesta ja laiminlyönnin johdosta toimenpide on vaarassa menettää huomattavalta osalta merkityksensä eikä laiminlyöntiä ole metsäkeskuksen asettaman riittävän määräajan kuluessa korjattu, voi metsäkeskus päättää, että toimenpiteeseen myönnetty tuki on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin ja että 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa. Tuki peritään takaisin siltä, joka omistusaikanaan on laiminlyönyt hoitovelvollisuutensa. Rahoituksen saajalle voidaan määrätä 4 c §:ssä tarkoitettu tuen takaisinperimisen seuraamus silloin, kun saaja on laiminlyönyt mainitun velvollisuutensa.

4 a §

Jos kunnostamistyön kohteena ollut aluetta on alettu käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaisilta osin estyy eikä rahoituksen loppuunmaksamisesta ole kulunut 15 vuotta, metsäkeskus voi asiasta tiedon saatuaan päättää, että alueen osalle myönnetty tuki on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin. Metsäkeskuksen tehtyä tässä momentissa tarkoitettua päätöksen lakkaa alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus. Tuki peritään takaisin siltä, jonka omistusaikana alueen käyttö on muutettu.

4 b §

Jos kunnostamistyö on olennaisilta osiltaan menettänyt merkityksensä luonnontuhon, maanomistajasta riippumattomasta syystä aiheutuneen kulon tai muun syyn taikka vahingon välttämiseksi tarpeellisista toimesta aiheutuneiden vahinkojen johdosta eikä kunnostamistyön uusiminen tämän lain mukaisena työnä ole tarkoituksenmukaista, metsäkeskus voi hakemuksesta päättää, että tuhon tai toimenpiteen kohteeksi joutuneen alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

Milloin kunnostamistyön taloudellinen hyöty menetetään kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 1 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden taikka alueeseen eri lakien nojalla kohdistettavien käyttörajoitusten tai toimenpidekieltojen johdosta, metsäkeskus voi hakemuksesta päättää, että tällaisen alueen hoitovelvollisuus lakkaa.

4 c §

Tässä laissa tarkoitettua tuen peruuttamisessa ja takaisinperimisessä noudatetaan, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 28 §:ssä säädetään tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä sekä 29 §:ssä tuen peruuttamisen ja takaisinperimisen seuraamuksista.

5 §

Tämän lain mukaiseen metsäkeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeudelta. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy sen mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätalousmaasta sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä hallin-

tolainkäyttölaissa (586/96) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Jos muutoksenhakuviranomainen tai metsäkeskus katsoo tarpeelliseksi taikka maanomistaja vaatii, on 2 a, 3, 4, 4 a ja 4 b §:ssä tarkoitetuissa asioissa suoritettava katselmus. Katselmuksen suorittaa metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/95) 15 §:ssä tarkoitettu katselmustoimikunta.

6 §

Valtiolle tämän lain nojalla takaisin perittävä rahoitus tai maksettaviksi määrättävät muut suoritukset saadaan ulosottaa mahdollisen muutoksenhaun estämättä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosototoimin annetussa laissa (367/61) säädetään. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin

kieltää ulosottamisen tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Silloin, kun kunnostamistyötä koskeva suunnitelma on hyväksytty ennen tämän lain vahvistamista ja julkaisemista taikka rahoituspäätös on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan muita kuin toimieli-miä ja menettelyä koskevia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Mitä tämän lain 1 §:n 2 momentissa, 2 §:n 3 momentissa, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 2 momentissa ja 4 c §:ssä säädetään, sovelletaan kuitenkin niihinkin tapauksiin, joihin muutoin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Edellä mainittua 4 c §:ää ei kuitenkaan sovelleta sellaisiin tapauksiin, joissa rahoituspäätös on annettu ennen tämän lain vahvistamista ja julkaisemista.

2.

Laki

**kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä
tarkoitettuun toimenpiteeseen**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään, on yhteisomistuksessa olevan kiinteistön sellaisilla yhteisomistajilla yhteisesti, jotka omistavat kiinteistöstä vähintään puolet ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat, oikeus koko kiinteistön osalta ryhtyä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa (/) ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa (1057/82), jäljempänä *metsätalouden rahoituslainsäädäntö* tarkoitettuun toimenpiteeseen ja ottaa vastaan lainsäädännössä tarkoitettua tukea ja lainaa. Tällöin kiinteistö on panttina lainan takaisin maksamisesta niin kuin maakaaren (540/95) 20 luvussa säädetään. Toimenpidettä ei kuitenkaan saa aloittaa ilman metsätalousasioissa toimivaltaisen ministeriön lupaa, jos joku muista yhteisomistajista vastustaa toimenpidettä. Harkitessaan luvan myöntämistä ministeriön on kiinnitettävä huomiota siihen, aiheuttaako toimenpide huomattavaa haittaa tai vahinkoa sellaiselle yhteisomistajalle, joka on vastustanut toimenpidettä.

Jos metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettua toimenpidettä varten kiinteistölle haetaan vain tukea, on poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään omistussuuden suuruudesta, sellaisilla yhteisomistajilla yhteisesti, jotka omistavat kiinteistöstä vähintään neljänneksen ja hoitavat tilaa, oikeus ryhtyä toimenpiteeseen, jos he luopuvat vaatimasta muilta kuin toimenpiteeseen yhtyneiltä yhteisomistajilta toimenpiteen toteuttamiskustannuksia.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, koskee myös yhtä yhteisomistajaa, joka täyttää useammalle yhteisomistajalle edellä säädetyt vaatimukset.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaisiin jakamattoman kuolinpesän osakkaisiin, joiden arvioitu osuus vas-

taa näissä momenteissa tarkoitettuja omistussuosuuksia lainan tai tuen myöntämisaikana.

2 §

Edellä 1 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vastaa jokainen kiinteistön yhteisomistajista 1 §:n 2 momentissa säädetyin poikkeuksin metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettujen velvollisuuksien täyttämisestä koko kiinteistön osalta. Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 28 §:ssä tarkoitetuilla perusteilla tukea tai irtisanottua lainaa ei kuitenkaan voida periä takaisin sellaiselta yhteisomistajalta, joka ei ole ottanut vastaan rahoitusta, ellei tällainen yhteisomistaja ole itse osallistunut tuen takaisinperimisen taikka lainan irtisanomisen perusteena olleeseen toimintaan. Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettua takaisinperimisen seuraamusta ei voida määrätä sellaiselle yhteisomistajalle, joka ei ole ottanut vastaan rahoitusta.

3 §

Kiinteistön määräosaan, jota hallitaan sovintojoalla, sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään kiinteistöstä.

Yhteishankkeena toimeenpantava ojitus ja metsätie voidaan toteuttaa yhteisomistuksessa olevan kiinteistön osalta sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, niiden säännösten mukaisesti, jotka muutoin ovat voimassa sellaisesta hyödynsaajasta, joka ei ole vaatinut ojitusta tai tien tekemistä taikka yhtynyt tällaiseen vaatimukseen.

4 §

Metsäkeskus päättää tässä laissa tarkoitettua tuen ja lainan myöntämisestä ja takaisinperimisestä.

Tämän lain mukaiseen metsäkeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

lääninoikeudelta. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy sen mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätalousmaasta sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

5 §

Kiinteistöä hoitavilla yhteisomistajilla on oikeus kantaa ja vastata kaikkien yhteisomistajien puolesta sekä edustaa heitä metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettua toimenpidettä ja siitä johtuvia oikeuksia ja velvollisuuksia koskevista asioista.

6 §

Viranomaisen tai metsäkeskuksen päätöksen ja muuta asiaa koskevan tiedoksiannon katsotaan tulleen yhteisomistajien tietoon, kun se on annettu tiedoksi yhdelle kiinteistöä hoitavista yhteisomistajista siten kuin tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) säädetään. Jos asia koskee lainan myöntämistä, tiedoksianto on kuitenkin toimitettava kaikille niille yhteisomistajille, joiden oma tai Suomessa olevan asianmiehen osoite on tiedossa.

7 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

8 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tällä lailla kumotaan tilan yhteisomistajien osallistumisesta metsänparannushankkeeseen 23 päivänä joulukuuta 1971 annettu laki (954/71) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Jos metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettua toimenpidettä koskeva suunnitelma on hyväksytty ennen tämän lain vahvistamista ja julkaisemista taikka rahoituspäätös on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan muita kuin toimielimiä ja menettelyä koskevia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Silloin, kun rahoituspäätös annetaan vasta tämän lain vahvistamisen ja julkaisemisen jälkeen kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 28 ja 29 §:ää sovelletaan kuitenkin tämän lain 2 §:ssä tarkoitettulla tavalla niihin tapauksiin, joihin muutoin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Myös silloin, kun maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamista koskevan lain (/) voimaantulo- ja siirtymäsäännöksen mukaan sovelletaan kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain säännösten sijasta metsänparannuslain (140/87) ja -asetuksen (437/87) säännöksiä tuen määräytymisperusteista, sovelletaan kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetun lain säännöksiä.

3.

Laki

maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1303/94) 41 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetussa laissa (443/96),

muutetaan 2 §:n 3 momentin 6 kohta, 15 §:n otsikko ja 2 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 32 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 momentti, 40 §:n 2 momentti, 41 §:n otsikko ja 48 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 15 §:n 2 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 40 §:n 2 momentti ja 48 §:n 2 momentti mainitussa 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 40 a § seuraavasti:

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lisäksi rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 ja sitä täydentävän Euroopan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa siltä osin, kuin se koskee:

6) pellon metsitystä ja muita metsätaloustoimenpiteitä;

15 §

Pellon metsityksen ja muiden metsätaloustoimenpiteiden tuki

Pellon metsityksen ja muiden metsätaloustoimenpiteiden osalta on voimassa, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa (/), Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa (1057/82) ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa (/) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Pellon metsitykseen liittyvän metsityksenhoitopalkkion ja tulon-

menetyskorvauksen enimmäismäärästä sekä yleisistä ehdoista päättää kuitenkin valtioneuvosto. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

27 §

Tuen saajat

Metsätaloustoimenpiteitä, uusjakoja sekä vesihuoltohankkeita tuettaessa on tuen saajista kuitenkin voimassa, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa, kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa, uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa säädetään.

28 §

Tuet ja niiden kohteet

Uusjakojen, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden ja metsätaloustoimenpiteiden osalta on voimassa, mitä uusjakojen tukemisesta annetussa laissa, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa, kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa ja kiinteistön yhteis-

omistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Tuettavan hankkeen tulee kuitenkin täyttää myös tässä laissa säädetyt tuen myöntämisen edellytykset.

32 §

Täytäntöönpanovastuu

Valtioneuvosto voi päättää, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan kuuluvien asioiden osalta kyseisen ministeriön esityksestä, että tämän lain mukaisissa tehtävissä käytetään apuna lääninhallituksia, vesi- ja ympäristöpiirejä, työvoimapiirien toimistoja, kauppa- ja teollisuusministeriön yrityspalvelun piiritoimistoja, metsäkeskuksia sekä muitakin kunnan viranomaisia kuin maatalousviranomaisia samoin kuin Kera Oy:tä ja alan neuvontajärjestöjä. Maa- ja metsätalousministeriö päättää, milloin vastaavissa tehtävissä voidaan käyttää apuna kasvintuotannon tarkastuskeskusta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta ja muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia laitoksia. Henkilö, joka suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä, toimii virkavastuulla.

34 §

Kaikkia tukia koskeva valvonta

Edellä 33 §:ssä säädetyn lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä ja maaseutuelinkeinopiireillä sekä pellon metsitykseen ja muihin metsätaloustoimenpiteisiin liittyvän tuen osalta metsäkeskuksilla samoin kuin 14 §:ssä tarkoitettujen tuen osalta asetuksella säädetävissä tapauksissa myös vesi- ja ympäristöpiireillä on oikeus suorittaa valtuuttamillaan henkilöillä ilman ennakkolta ilmoittamista kysymyksessä olevan tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia. Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään heille kaikki tarvittavat tiliasiakirjat ja muun aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus tarkastaa myös tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat

olosuhteet. Valvonta voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää.

40 §

Muun pelto-, metsä- tai kotieläinperusteisen tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

Maatalouden ympäristötuki voidaan lakkauttaa ja maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 7 §:n mukaisesti. Mainittua lainkohtaa sovelletaan lisäksi 16 §:ssä tarkoitettuun tukeen, jollei kyseistä tukea koskevassa lainsäädännössä muuta säädetä, sekä pellonmetsitykseen liittyvään metsityksenhoitopalkkioon ja tulonmenetykskorvaukseen.

40 a §

Metsätaloustoimenpiteitä koskevan tuen peruuttaminen ja takaisinperiminen

Tämän lain 41—43 §:än sijasta metsätaloustoimenpiteitä koskevan tuen peruuttamisessa ja takaisinperimisessä sekä takaisinperittävän tuen pakkoperinnässä noudatetaan, mitä kestävä metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa ja Lapin vajaatuotosten metsien kunnostamisesta annetussa laissa säädetään rahoituksen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä, rahoituksen peruuttamisen ja takaisinperimisen seuraamuksista ja pakkoperinnästä. Lisäksi noudatetaan, mitä kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa säädetään.

41 §

Muun kuin 39, 40 ja 40 a §:ssä tarkoitettujen tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

48 §

Muutoksenhaku

Oikeuteen hakea muutosta ratkaisuihin, jotka koskevat 15, 16 ja 26 §:ssä tarkoitettuja tukia, sovelletaan, mitä metsätaloustoi-

menpiteiden osalta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa, Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa, varhaiseläkkeiden osalta maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/94), uusjakojen osalta uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja vesihuoltotoimenpiteiden osalta yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa tai niitä vastaavassa uudessa laissa säädetään. Muutoin tämän lain nojalla annettuihin ratkaisuihin haetaan muutosta siten kuin maaseutuelinkeinolain mukaisesti päätöksiin haetaan muutosta. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea sellaiseen tuen myöntämisestä koskevaan ratkaisuun, jossa tuen määrän ja ehdot ratkaisee Euroopan yhteisöjen toimitus yksittäistä tuensaajaa sitovasti hankkeen tai ohjelman hyväksymisen yhteydessä. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan päätökseen, joka koskee 19 §:ssä tarkoitettua tukea, saa hakea muutosta siten kuin muutoksenhausta yritystuesta annetussa laissa (1136/93) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 199 .

Euroopan yhteisöjen komission ennen tämän lain voimaantuloa hyväksymään, maatalousmaan metsitystä ja metsätaloustoimenpiteitä koskevasta yhteisön tukijärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2080/92 tarkoitettuun Suomea koskevaan ohjelma-asiakirjaan, rakennerrahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetussa neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 1 artiklassa säädettyä 5 b tavoitettava koskevaan ohjelma-asiakirjaan ja Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehtyyn sopimukseen liittyvän pöytäkirjan N:o 6 artiklassa 1 ja 4 tarkoitettua tavoitetta 6 koskevaan ohjelma-asiakirjaan perustuviin metsänparannuslaissa (140/87) tarkoitettuihin metsätaloustoimenpiteisiin sovelletaan kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain säännösten sijasta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita metsänparannuslain ja -asetuksen (437/87) säännöksiä tuen määräytymisperusteista. Silloin, kun sovelletaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annettua lakia, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita mainitun lain ja sen nojalla annetun asetuksen (211/95) säännöksiä tuen määräytymisperusteista.

4.

Laki**metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta 8 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (263/91) 11 § seuraavasti:

11 §

Muutoksenhaku

Metsäkeskuksen 9 §:n 1 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeudelta. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy sen mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta alueesta sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Milloin metsäkeskuksen määräämien toimenpiteiden suorittamista ei voida lykätä, voi metsäkeskus määrätä, että valituksenalaista päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Metsätalousasioissa toimivaltaisen ministeriön 6 §:n 1 momentin nojalla tekemässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

5.

Laki**metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsänhoitoyhdistyksistä 17 päivänä marraskuuta 1950 annetun lain (558/50) 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 8 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (271/91), seuraavasti:

9 §

— — — — —
Metsäkeskuksen päätökseen, joka on annettu 1 momentissa mainitun hakemuksen johdosta tai jolla suostumus neljännesmaksun suorittamiseen on peruutettu, saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeudelta. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy sen

mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopii-
rissä pääosa kyseessä olevasta metsämaasta sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

6.

Laki**poronhoitolain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä syyskuuta 1990 annetun poronhoitolain (848/90) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

12 §:ssä tarkoitetulla suojametsäalueella, jos määräykset ovat välttämättömiä mainitun säännöksen tarkoituksen saavuttamiseksi.

Metsätalousasioissa toimivaltainen ministeriö voi antaa yleisiä rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta metsälain (/)

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

Helsingissä 22 päivänä marraskuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Antti Kalliomäki*

1.

Laki

Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta 30 päivänä joulukuuta 1982 annetun lain (1057/82) 1, 2 ja 2 a §, 3 §:n 1 momentti sekä 4, 4 a, 4 b, 5 ja 6 §, sellaisina kuin ne ovat 8 päivänä joulukuuta 1994 annetussa laissa (1125/94) sekä *lisätään* lakiin uusi 1 a ja 4 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuosina 1982—1998 toteutetaan metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetään vajaatuottoisten alueiden kunnostamista, joka käsittää luontaisen uudistumisen edistämisen, metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen, sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä rahoitetaan valtion talousarvioon vuosittain metsänparannuslain (140/87) mukaisesti otettavilla metsänparannusvaroilla. Töiden rahoittamisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä säädetään asetuksella.

Tässä laissa tarkoitettu alueellinen suunnitelma voidaan laatia muille kuin valtion maille, mikäli niillä ennestään ei ole alueellista suunnitelmaa. Kunnostamistöitä ei saa suorittaa alueilla, joiden omistaja on yhtiö, yhteisö tai säätiö. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske yhteismetsän osakaskuntaa tai yhteisaluেলাissa (758/89) tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa eikä pääasiallisena tarkoituksenaan maatilat tai metsätaloutta harjoittavaa luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtiötä, osuuskuntaa tai muuta yhteisöä.

Tässä laissa tarkoitettua luontaisen uudistumisen edistämisen- ja metsänviljelytyöt on ohjattava ensi sijassa puuntuotannon kannalta edullisimpiin kohteisiin ottaen samalla huomioon alueen eri osien olosuhteet sekä ym-

1 §

Lapin läänissä ja Kuusamon kunnassa vuosina 1982—1998 toteutetaan metsätalouden alueellista suunnittelua ja edistetään vajaatuottoisten alueiden kunnostamista, joka käsittää luontaisen uudistumisen edistämisen, metsänviljelyn ja uuden kasvun turvaamisen (*kunnostamistyöt*), sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä rahoitetaan valtion talousarvioon vuosittain *kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain* (/) mukaisesti otettavilla varoilla. Töiden *suunnittelun ja toteuttamisen* rahoittamisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä säädetään asetuksella.

Tässä laissa tarkoitettu alueellinen suunnitelma voidaan laatia muille kuin valtion maille, jos niillä ennestään ei ole alueellista suunnitelmaa. Kunnostamistöitä ei saa suorittaa alueilla, joiden omistaja on yhtiö, yhteisö tai säätiö. Mitä tässä momentissa säädetään, ei kuitenkaan koske yhteismetsän osakaskuntaa tai yhteisaluেলাissa (758/89) tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa eikä pääasiallisena tarkoituksenaan maatilat tai metsätaloutta harjoittavaa luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtiötä, osuuskuntaa tai muuta yhteisöä. *Kunnostamistöistä tehdään suunnitelma siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.*

Tässä laissa tarkoitettua *kunnostamistyöt* on ohjattava ensi sijassa puuntuotannon kannalta edullisimpiin kohteisiin ottaen samalla huomioon alueen eri osien olosuhteet sekä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

päristönsuojelu- ja työllisyysnäkökohdat. *Hankkeiden* on oltava taloudellisesti sekä luonnon- ja ympäristönhoidon kannalta taroituksenmukaisia, ja ne on keskitettävä siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla.

ympäristönsuojelu- ja työllisyysnäkökohdat. *Kunnostamistöiden* on oltava taloudellisesti sekä luonnon- ja ympäristönhoidon *samoin* kuin *metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen* kannalta taroituksenmukaisia ja ne on keskitettävä, *mikäli mahdollista* siten, että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla. *Metsätalousasioissa toimivaltainen ministeriö voi antaa tarkempia yleisiä määräyksiä töiden yleisistä vaatimuksista.*

1 a §

Rahoitusta ei saa käyttää työhön, joka on aiheutunut yksityismetsälain (412/67) edellyttämällä tavalla todetusta metsän hävittämisestä. Rahoitusta ei myöskään saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka on säädetty maanomistajan velvollisuudeksi metsänparannuslaissa (140/87) tai vastaavassa aiemmassa laissa taikka kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta saa, vain sen mukaan kuin tässä laissa ja sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään, käyttää työhön, joka metsälaissa (/) säädetään maanomistajan velvollisuudeksi.

Lisäksi rahoitusta ei saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka on aiheutunut metsälain vastaiseksi todetusta toiminnasta tai joka ei ole sen mukainen, mitä metsälaissa tai muualla säädetään. Metsäkeskuksen on päätätessään toimenpiteiden rahoittamisesta otettava huomioon luonnonsuojelulain (/) 9, 29—35, 47—49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvat rajoitukset. Päätöksentekoon liittyvästä lausuntomenettelystä säädetään asetuksella.

2 §

Metsälautakunta päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa tässä laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Varojen myöntäminen luontaisen uudistumisen edistämiseen ja metsänviljelytyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta.

2 §

Metsäkeskus päättää käyttöönsä asetettujen määrärahojen puitteissa tässä laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymisestä. Varojen myöntäminen kunnostamistyöhön edellyttää maanomistajan hakemusta.

Mitä tässä laissa säädetään maanomistajasta, voidaan soveltaa myös maanomistajalta saadun maanvuokraoikeuden, testamenttiin perustuvan käyttöoikeuden, lesken hallintaoikeuden, eläkeoikeuden tai muun vastaavan oikeuden haltijaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Töiden rahoittamisesta Euroopan unionin osaksi rahoittamien ohjelmien puitteissa on voimassa, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 25 §:ssä säädetään.

2 a §

Metsälautakunta voi peruuttaa kunnostamistyön rahoittamista koskevan päätöksensä tai muuttaa sitä siltä osin kuin työtä ei ole tehty, jos on ilmeistä, että kunnostamistyön kohteena olevaa aluetta tullaan käyttämään siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

3 §

Maanomistaja on velvollinen huolehtimaan sellaisen alueen hoidosta, jolla on suoritettu tämän lain mukainen luontaisen uudistumisen edistämisen tai metsänviljelytyö. Jos tällainen alue siirtyy toiselle, siirtyvät tälle myös velvollisuudet alueen hoitoon.

4 §

Jos luontaisen uudistumisen edistämisen tai metsänviljelyalueen hoito, joka käsittää taimikon perkauksen ja heinäämisen, on jäänyt suorittamatta ennen kuin kaksikymmentä vuotta on kulunut työn päättymisestä eikä laiminlyöntiä ole metsälautakunnan asettaman riittävän määräajan kuluessa korjattu, voi metsälautakunta määrätä, että työhön käytetyt varat on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin ja että 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

4 a §

Jos kunnostamistyön kohteena ollutta aluetta on alettu käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen

2 a §

Metsäkeskus voi peruuttaa rahoituksen tai muuttaa sitä koskevaa päätöstään siltä osin kuin työtä ei ole tehty, jos on ilmeistä, että työn kohteena olevaa aluetta aletaan käyttää siten, että työn tavoite jää olennaiselta osin saavuttamatta.

3 §

Maanomistaja on velvollinen huolehtimaan 15 vuoden ajan hankkeelle myönnetyn rahoituksen loppuunmaksamisesta sellaisen alueen hoidosta, jolla on suoritettu tämän lain mukainen luontaisen uudistumisen edistämisen tai metsänviljelytyö. Jos tällainen alue siirtyy toiselle, siirtyvät tälle myös velvollisuudet alueen hoitoon.

4 §

Jos luontaisen uudistumisen edistämisen tai metsänviljelyalueen hoito, joka käsittää taimikon perkauksen ja heinäämisen, on jäänyt suorittamatta ennen kuin 15 vuotta on kulunut rahoituksen loppuunmaksamisesta ja laiminlyönnin johdosta toimenpide on vaarassa menettää huomattavalta osalta merkityksensä eikä laiminlyöntiä ole metsäkeskuksen asettaman riittävän määräajan kuluessa korjattu, voi metsäkeskus päättää, että toimenpiteeseen myönnetty tuki on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin ja että 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa. Tuki peritään takaisin siltä, joka omistusaikanaan on laiminlyönyt hoitovelvollisuutensa. Rahoituksen saajalle voidaan määrätä 4 c §:ssä tarkoitettu tuen takaisinperimisen seuraamus silloin, kun saaja on laiminlyönyt mainitun velvollisuutensa.

4 a §

Jos kunnostamistyön kohteena ollutta aluetta on alettu käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen

Voimassa oleva laki

olennaisilta osin estyy eikä työn päättymisestä ole kulunut *kahtakymmentä vuotta*, metsälautakunta voi asiasta tiedon saatuaan määrätä, että *kunnostamistyöhön käytetyt varat* on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin. Metsälautakunnan tehtyä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen lakkaa alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus.

4 b §

Jos kunnostustyö on olennaisilta osiltaan menettänyt merkityksensä luonnontuhon, maanomistajasta riippumattomasta syystä aiheutuneen kulon tai muun syyn taikka vahingon välttämiseksi tarpeellisista toimista aiheutuneiden vahinkojen johdosta eikä kunnostustyön uusiminen tämän lain mukaisena työnä ole tarkoituksenmukaista, metsälautakunta voi hakemuksesta päättää, että tuhon kohteeksi joutuneen alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

5 §

Metsälautakunnan tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maaseutuelinkeinojen valituslautakuntaan.

Muutoksenhaussa on noudatettava soveltuvin osin muutoksenhausta hallintoasioissa annettua lakia (154/50).

Ehdotus

olennaisilta osin estyy eikä *rahoituksen loppuunmaksamisesta* ole kulunut 15 vuotta, *metsäkeskus* voi asiasta tiedon saatuaan päättää, että *alueen osalle myönnetty tuki* on osaksi tai kokonaan suoritettava takaisin. *Metsäkeskuksen* tehtyä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen lakkaa alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus. *Tuki peritään takaisin siltä, jonka omistusaikana alueen käyttö on muutettu.*

4 b §

Jos *kunnostamistyö* on olennaisilta osiltaan menettänyt merkityksensä luonnontuhon, maanomistajasta riippumattomasta syystä aiheutuneen kulon tai muun syyn taikka vahingon välttämiseksi tarpeellisista toimista aiheutuneiden vahinkojen johdosta eikä *kunnostamistyön* uusiminen tämän lain mukaisena työnä ole tarkoituksenmukaista, *metsäkeskus* voi hakemuksesta päättää, että tuhon tai *toimenpiteen* kohteeksi joutuneen alueen 3 §:n 1 momentin mukainen hoitovelvollisuus lakkaa.

Milloin kunnostamistyön taloudellinen hyöty menetetään kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 1 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden taikka alueeseen eri lakien nojalla kohdistettavien käyttörajoitusten tai toimenpidekieltojen johdosta, *metsäkeskus* voi hakemuksesta päättää, että tällaisen alueen hoitovelvollisuus lakkaa.

4 c §

Tässä laissa tarkoitetun tuen peruuttamisessa ja takaisinperimisessä noudatetaan, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 28 §:ssä säädetään tuen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä sekä 29 §:ssä tuen peruuttamisen ja takaisinperimisen seuraamuksista.

5 §

Tämän lain mukaiseen *metsäkeskuksen päätökseen* saa hakea muutosta valittamalla *länin-oikeudelta*. Toimivaltainen *länin-oikeus* määräytyy sen mukaan, minkä *länin-oikeuden tuomiopiirissä* pääosa kyseessä olevasta *metsätalousmaasta* sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä *hallintolainkäyttölaissa* (586/96) säädetään muu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Takaisin perittävät varat saadaan siitä riippumatta, kuinka kauan ne ovat olleet maksamatta, periä ilman eri päätöstä tai tuomiota siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) säädetään ja ulosottaa siitä kiinteistöstä, jonka hyväksi tehdyistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöstä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on voimassa.

6 §

Valtiolle tämän lain nojalla takaisin perittävä rahoitus tai maksettaviksi määrättävät muut suoritukset saadaan ulosottaa mahdollisen muutoksenhaun estämättä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/61) säädetään. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää ulosottamisen tai määrätä sen keskeytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Silloin, kun kunnostamistyötä koskeva suunnitelma on hyväksytty ennen tämän lain vahvistamista ja julkaisemista taikka rahoituspäätös on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan muita kuin toimieliimiä ja menettelyä koskevia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Mitä tämän lain 1 §:n 2 momentissa, 2 §:n 3 momentissa, 4 ja 4 a §:ssä, 4 b §:n 2 momentissa ja 4 c §:ssä säädetään, sovelletaan kuitenkin niihinkin tapauksiin, joihin muutoin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Edellä mainittua 4 c §:ää ei kuitenkaan sovelleta sellaisiin tapauksiin, joissa rahoituspäätös on annettu ennen tämän lain vahvistamista ja julkaisemista.

toksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

Jos muutoksenhakuviranomainen tai metsäkeskus katsoo tarpeelliseksi taikka maanomistaja vaatii, on 2 a, 3, 4, 4 a ja 4 b §:ssä tarkoitetuissa asioissa suoritettava katselmus. Katselmuksen suorittaa metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/95) 15 §:ssä tarkoitettu katselmustoimikunta.

3.

Laki**maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan maa- ja metsätalouden rakennepoliittisista toimenpiteistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1303/94) 41 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetussa laissa (443/96),

muutetaan 2 §:n 3 momentin 6 kohta, 15 §:n otsikko ja 2 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 32 §:n 2 momentti, 34 §:n 1 momentti, 40 §:n 2 momentti, 41 §:n otsikko ja 48 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 15 §:n 2 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 4 momentti, 40 §:n 2 momentti ja 48 §:n 2 momentti mainitussa 20 päivänä kesäkuuta 1996 annetussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 40 a §, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lisäksi rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 ja sitä täydentävän Euroopan yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa siltä osin, kuin se koskee:

6) pellon metsitystä ja metsänparannustöitä;

6) pellon metsitystä ja *muuta metsätaloustoimenpiteitä*;

15 §

Metsityksen ja metsänparannuksen tuki

Metsänparannustöiden osalta on voimassa,

15 §

Pellon metsityksen ja muiden metsätaloustoimenpiteiden tuki

Pellon metsityksen ja muiden metsätalous-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

mitä metsänparannuslaissa (140/87) ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa (1057/82) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Pellon metsittämistä koskevan tuen enimmäismäärästä sekä yleisistä ehdoista päättää valtioneuvosto. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

toimenpiteiden osalta on voimassa, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa (/), Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa (1057/82) ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa (/) säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Pellon metsitykseen liittyvän metsityksenhoitopalkkion ja tulonmenetyskorvauksen enimmäismäärästä sekä yleisistä ehdoista päättää kuitenkin valtioneuvosto. Maa- ja metsätalousministeriö antaa tarvittaessa tarkemmat ohjeet tukijärjestelmän täytäntöönpanosta kuultuaan ympäristöministeriötä.

27 §

Tuen saajat

Metsänparannusta, uusjakoja sekä vesihuoltohankkeita tuettaessa on tuen saajista kuitenkin voimassa, mitä metsänparannuslaissa, uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa säädetään.

Metsätaloustoimenpiteitä, uusjakoja sekä vesihuoltohankkeita tuettaessa on tuen saajista kuitenkin voimassa, mitä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa, kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa, uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa säädetään.

28 §

Tuet ja niiden kohteet

Uusjakojen, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden ja metsänparannushankkeiden osalta on voimassa, mitä uusjakojen tukemisesta annetussa laissa, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa ja metsänparannuslaissa säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Tuettavan hankkeen tulee kuitenkin täyttää myös tässä laissa säädetty tuen myöntämisen edellytykset.

Uusjakojen, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden ja metsätaloustoimenpiteiden osalta on voimassa, mitä uusjakojen tukemisesta annetussa laissa, yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa, kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa säädetään, jollei tästä laista muuta johdu. Tuettavan hankkeen tulee kuitenkin täyttää myös tässä laissa säädetty tuen myöntämisen edellytykset.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

32 §

Täytäntöönpanovastuu

Valtioneuvosto voi päättää, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan kuuluvien asioiden osalta kyseisen ministeriön esityksestä, että tämän lain mukaisissa tehtävissä käytetään apuna lääninhallituksia, vesi- ja ympäristöpiirejä, työvoimapiirien toimistoja, kauppa- ja teollisuusministeriön yrityspalvelun piiritoimistoja, metsälautakuntia sekä muitakin kunnan viranomaisia kuin maatalousviranomaisia samoin kuin KERA Oy:tä ja alan neuvontajärjestöjä. Maa- ja metsätalousministeriö päättää, milloin vastaavissa tehtävissä voidaan käyttää apuna kasvin-tuotannon tarkastuskeskusta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta ja muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia laitoksia. Henkilö, joka suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä, toimii virkavastuulla.

Valtioneuvosto voi päättää, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalaan kuuluvien asioiden osalta kyseisen ministeriön esityksestä, että tämän lain mukaisissa tehtävissä käytetään apuna lääninhallituksia, vesi- ja ympäristöpiirejä, työvoimapiirien toimistoja, kauppa- ja teollisuusministeriön yrityspalvelun piiritoimistoja, *metsäkeskuksia* sekä muitakin kunnan viranomaisia kuin maatalousviranomaisia samoin kuin Kera Oy:tä ja alan neuvontajärjestöjä. Maa- ja metsätalousministeriö päättää, milloin vastaavissa tehtävissä voidaan käyttää apuna kasvintuotannon tarkastuskeskusta, eläinlääkintä- ja elintarvikelaitosta ja muita maa- ja metsätalousministeriön alaisia laitoksia. Henkilö, joka suorittaa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä, toimii virkavastuulla.

34 §

Kaikkia tukia koskeva valvonta

Edellä 33 §:ssä säädetyn lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä ja maaseutuelinkeinopiireillä sekä metsitykseen tai metsänparannukseen liittyvän tuen osalta metsälautakunnilla samoin kuin 14 §:ssä tarkoitetun tuen osalta asetuksella säädetävissä tapauksissa myös vesi- ja ympäristöpiireillä on oikeus suorittaa valtuuttamillaan henkilöillä ilman ennakolta ilmoittamista kysymyksessä olevan tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia. Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään heille kaikki tarvittavat tiliasiakirjat ja muun aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus tarkastaa myös tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat olosuhteet. Val-

34 §

Kaikkia tukia koskeva valvonta

Edellä 33 §:ssä säädetyn lisäksi maa- ja metsätalousministeriöllä ja maaseutuelinkeinopiireillä sekä *pellon* metsitykseen ja *muihin metsätaloustoimenpiteisiin* liittyvän tuen osalta *metsäkeskuksilla* samoin kuin 14 §:ssä tarkoitetun tuen osalta asetuksella säädetävissä tapauksissa myös vesi- ja ympäristöpiireillä on oikeus suorittaa valtuuttamillaan henkilöillä ilman ennakolta ilmoittamista kysymyksessä olevan tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä tarkastuksia. Tuen saaja on velvollinen korvauksetta esittämään heille kaikki tarvittavat tiliasiakirjat ja muun aineiston sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksessa. Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus tarkastaa myös tuen saajan kotieläinrakennukset, viljelmät, tuotanto- ja jalostuslaitokset, varastot, myynti- ja markkinointitilat sekä muut tuen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä olevat

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

vonta voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää.

olosuhteet. Valvonta voi koskea sekä varsinaista tuen saajaa että tuen välittäjää.

40 §

Muun pelto-, metsä- tai kotieläinperusteisen tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

Maatalouden ympäristötuki voidaan lakkauttaa ja maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 7 §:n mukaisesti. Mainittua lainkohtaa sovelletaan lisäksi 15 ja 16 §:ssä tarkoitettuihin tukiin, ellei kyseisiä tukia koskevassa lainsäädännössä ole muuta säädetty.

Maatalouden ympäristötuki voidaan lakkauttaa ja maksettu tuki periä takaisin myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain 7 §:n mukaisesti. Mainittua lainkohtaa sovelletaan lisäksi 16 §:ssä tarkoitettuun tukeen, jollei kyseistä tukea koskevassa lainsäädännössä muuta säädetä, sekä pellon metsitykseen liittyvään metsityksenhoitopalkkioon ja tulonmenetyskorvaukseen.

40 a §

Metsätaloustoimenpiteitä koskevan tuen peruuttaminen ja takaisinperiminen

Tämän lain 41—43 §:än sijasta metsätaloustoimenpiteitä koskevan tuen peruuttamisessa ja takaisinperimisessä sekä takaisinperittävän tuen pakkoperinnässä noudatetaan, mitä kestävä metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa säädetään rahoituksen peruuttamisesta ja takaisinperimisestä, rahoituksen peruuttamisen ja takaisinperimisen seuraamuksista ja pakkoperinnästä. Lisäksi noudatetaan, mitä kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa säädetään.

41 §

Muun kuin 39 ja 40 §:ssä tarkoitetun tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

41 §

Muun kuin 39, 40 ja 40 a §:ssä tarkoitetun tuen lakkauttaminen ja takaisinperiminen

Metsänparannustöiden osalta ei kuitenkaan sovelleta 2 momentin 2 ja 3 kohtia. Niiden sijasta noudatetaan, mitä metsänparannuslain 36—39 §:ssä säädetään.

(3 mom. kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

48 §

Muutoksenhaku

Oikeuteen hakea muutosta ratkaisuihin, jotka koskevat 15, 16 ja 26 §:ssä tarkoitettuja tukia, sovelletaan, mitä metsänparannustöiden osalta metsänparannuslaissa ja Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa, varhaiseläkkeiden osalta maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/94), uusjakojen osalta uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja vesihuoltotoimenpiteiden osalta yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa tai niitä vastaavassa uudessa laissa säädetään. Muutoin tämän lain nojalla annettuihin ratkaisuihin haetaan muutosta siten, kuin maaseutuelinkeinolain mukaisiin päätöksiin haetaan muutosta. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea sellaiseen tuen myöntämistä koskevaan ratkaisuun, jossa tuen määrän ja ehdot ratkaisee Euroopan yhteisöjen toimieliin yksittäistä tuensaajaa sitovasti hankkeen tai ohjelman hyväksymisen yhteydessä. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan päätökseen, joka koskee 19 §:ssä tarkoitettua tukea, saa hakea muutosta siten, kuin muutoksenhausta yritystuesta annetussa laissa (1136/93) säädetään.

Oikeuteen hakea muutosta ratkaisuihin, jotka koskevat 15, 16 ja 26 §:ssä tarkoitettuja tukia, sovelletaan, mitä *metsätaloustoimenpiteiden osalta kestävän metsätalouden rahoituksesta annetussa laissa*, Lapin vajaa-tuottoisten metsien kunnostamisesta annetussa laissa ja *kiinteistön yhteisömistäjien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa*, varhaiseläkkeiden osalta maatalousyrittäjien luopumistuesta annetussa laissa (1293/94), uusjakojen osalta uusjakojen tukemisesta annetussa laissa ja vesihuoltotoimenpiteiden osalta yhdyskuntien vesihuoltotoimenpiteiden avustamisesta annetussa laissa tai niitä vastaavassa uudessa laissa säädetään. Muutoin tämän lain nojalla annettuihin ratkaisuihin haetaan muutosta siten, kuin maaseutuelinkeinolain mukaisiin päätöksiin haetaan muutosta. Muutosta ei kuitenkaan saa hakea sellaiseen tuen myöntämistä koskevaan ratkaisuun, jossa tuen määrän ja ehdot ratkaisee Euroopan yhteisöjen toimieliin yksittäistä tuensaajaa sitovasti hankkeen tai ohjelman hyväksymisen yhteydessä. Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan päätökseen, joka koskee 19 §:ssä tarkoitettua tukea, saa hakea muutosta siten, kuin muutoksenhausta yritystuesta annetussa laissa (1136/93) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Euroopan yhteisöjen komission ennen tämän lain voimaantuloa hyväksymään, maatalousmaan metsitystä ja metsätaloustoimenpiteitä koskevasta yhteisön tukijärjestelmästä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2080/92 tarkoitettuun Suomea koskevaan ohjelma-asiakirjaan, rakennerahojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetussa neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2052/88 1 artiklassa säädettyä 5 b tavoitetta koskevaan ohjelma-asiakirjaan ja Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehtyyn so-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

pimukseen liittyvän pöytäkirjan N:o 6 artiklassa 1 ja 4 tarkoitettua tavoitetta 6 koskevaan ohjelma-asiakirjaan perustuviin metsänparannuslaissa (140/87) tarkoitettuihin metsätaloustoimenpiteisiin sovelletaan kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain säännösten sijasta tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita metsänparannuslain ja -asetuksen (437/87) säännöksiä tuen määräytymisperusteista. Silloin, kun sovelletaan Lapin vajaatuottoisten metsien kunnostamisesta annettua lakia, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita mainitun lain ja sen nojalla annetun asetuksen (211/95) säännöksiä tuen määräytymisperusteista.

4.

Laki

metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta 8 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (263/91) 11 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Muutoksenhaku

Metsälautakunnan 9 §:n 1 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maa- ja metsätalousministeriöön noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa (154/50) säädetään. Milloin metsälautakunnan määräämien toimenpiteiden suorittamista ei voida lykätä, voi metsälautakunta määrätä, että valituksenalaista päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen noudattaen, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Maa- ja metsätalousministeriön 6 §:n 1 momentin nojalla tekemässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Metsäkeskuksen 9 §:n 1 momentin nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeudelta. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy sen mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta alueesta sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen. Milloin metsäkeskuksen määräämien toimenpiteiden suorittamista ei voida lykätä, voi metsäkeskus määrätä, että valituksenalaista päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Metsätalousasioissa toimivaltaisen ministeriön 6 §:n 1 momentin nojalla tekemässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 199 .

5.

Laki**metsänhoitoyhdistyksistä annetun lain 9 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan metsänhoitoyhdistyksistä 17 päivänä marraskuuta 1950 annetun lain (558/50) 9 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on 8 päivänä helmikuuta 1991 annetussa laissa (271/91), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

Metsälautakunnan päätökseen, joka on annettu 1 momentissa mainitun hakemuksen johdosta tai jolla suostumus neljännesmaksun suorittamiseen on peruutettu, saa hakea muutosta valittamalla maa- ja metsätalousministeriöön kolmenkymmenen päivän kuluessa siitä päivästä, jona hän on saanut tiedon päätöksestä.

Metsäkeskuksen päätökseen, joka on annettu 1 momentissa mainitun hakemuksen johdosta tai jolla suostumus neljännesmaksun suorittamiseen on peruutettu, saa hakea muutosta valittamalla lääninoikeudelta. Toimivaltainen lääninoikeus määräytyy sen mukaan, minkä lääninoikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsämaasta sijaitsee. Muutoksen hakemiseen sovelletaan, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/96) säädetään muutoksenhausta hallintoviranomaisen päätökseen.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .*

6.

Laki**poronhoitolain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä syyskuuta 1990 annetun poronhoitolain (848/90) 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Lain soveltamisala

Valtioneuvoston oikeudesta antaa rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta suojametsäalueella on säädetty suojametsistä annetun lain (196/22) 2 §:n 2 momentissa.

Metsätalousasioissa toimivaltainen ministeriö voi antaa yleisiä rajoittavia määräyksiä porojen laiduntamisesta metsälain (/) 12 §:ssä tarkoitetulla suojametsäalueella, jos määräykset ovat välttämättömiä mainitun säännöksen tarkoituksen saavuttamiseksi.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
 kuuta 199 .*

.1.6. Boazodoalloláhka

Boazodoallolága (848/90) 1 §:a 2 momeantta mielde stáhtarádi vuoigatvuodas addit ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis suodjevuovdeguovllus ášahuvvo suodjevuvddiin addon lága (196/22) 2 §:a 2 momeanttas. Suodjevuvddiin addon lága 2 §:a 2 momeanttas (267/9) fas ášahuvvo, ahte eana-ja meahccedoalloministeriija sáhtta addit ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis suodjevuovdeguovllus, juos mearrádusat leat vealtameahttumat lága 1 §:s máinnašuvvon ulbmila juksama dihte. Dákkár mearrádusat eai leat dán rádjai addon. Evttohuvvon vuovdeláhka gomihivččii suodjevuovdelága. Dan 4 logus livčče njuolggadusat, mat vástidivčče guovddáš vuodđojurdagiid dáfus suodjevuovdelága njuolggadusaid. Suodjevuovdeguovllus ášahuvvošii evttohuvvon vuovdelága 12 §:s. Boahtteáiggisge livččii dárbbaslaš seailluhit láhkaásaheamis njuolggadusa, mii addá vuovdedoalloáššiin doaibmaválddalaš ministerijai vejolašvuođa addit juos dárbu almmolaš ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis suodjevuovdeguovllus. Dákkár fápmudusnjuolggadus heivešii boazodoalloláhkii vuohkkasabbot go vuovdeláhkii. Boazodoallolága 1 §:a 2 momeanta evttohuvvo danin rievdaduvvot nu, ahte dat vástidivččii vuodđojurdagiid dáfus suodjevuovdelága 2 §:a 2 momeantta, mii gomihuvvo.

.Oassi bajilčállagis 6. ášahanortnet

Ráddehushámi 14 §:a 3 momeanttas ášahuvvo, ahte sámiin eamiálbmogin lea vuoigatvuolta bajás doallat ja ovddidit iežas kultuvrra. Ráddehusa evttohusa vuodustallamiid mielde njuolggadus dorvvasta sámekultuvrii gullelaš sámiid árbevirolaš ealáhusaid, nugo boazodoalu. Nuppe dáfus ráddehushámi 14 a §:a 1 momeantta mielde vástu earret eará luonddus ja dan mánggahámatvuodas sihke birrasis gullá buohkaide. Evttohuvvon vuovdelága 12 §:a ulbmilin lea vuovderájá njiedjama eastin. Suodjevuovdeguovllus vuovddi galggašii dikšut ja geavahit nu, ahte ii doaibmabijuin dagahuvvo vuovderájá njiedjan. Nu ahte vuovdečuollamat čadahuvvošedje nu, ahte čuvvojuvvošii erenomáš várrugasvuohta. Ekologalaš sivat leat váikkuhan njuolggadusa evttoheapmái. Evttohuvvon vuovdelága vuodustallamiin máinnašuvvo, ahte dat njuolggadus bealistis sihkkarastašii sámiid ruovttuguovllus eavttuid sámiid kultuvrra ja árbevirolaš ealáhusaid bajás doallamii ja ovddideapmái. Boazodoallolága rievdadeamis evttohuvvon lága mielde vejolašvuohta addit almmolaš ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis suodjevuovdeguovllus lea ráddjejuvvon dušše dakkár dilálašvuhtii, ahte mearrádusat leat vealtameahttumat evttohuvvon vuovdelága 12 §:a ulbmila juksama dihte. Ovdalis máinnašuvvon vuodustallamiin boazodoallolága rievdadeamis evttohuvvon lága sáhtášii ášahit dábalaš láhkaásahanortnegis.

Riikkavulošvuoigatvuodaid ja politihkalaš vuoigatvuodaid guoski riikkaidgaskasaš oktasašsoahpamuša 27 artikla mielde earret eará álbmotlaš ja gielalaš vehádagaide gullelaš olbmui ii oaččo gielidit vuoigatvuoda ovtas eará joavkku lahtuiguin návddašit iežas kultuvrras. Alimus hálldahusriekti lea mañimuš áiggiid čovdosiin tulkon dán artikla nu, ahte artikla oaivvildan kultur-doaba gokčá maiddái boazodoalu, "mii lea sámekultuvrra dehalaš oassi". Evttohuvvon njuolggadusa váldimis boazodoalloláhkii sáhtta goittotge dáid osiin vuodustallat ovdalis máinnašuvvon áššiin, eandalitge dainna, ahte njuolggadus dahká vejolažžan dušše dakkár almmolaš ráddjejeaddji mearrádusaid addima, mat leat vealtameahttumat evttohuvvon vuovdelága 12 §:a ulbmila juksama dihte.

L á h k a

boazodoallolága 1 §:a rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde *rievdaduvvo* čakčamánu 14. beaivve 1990 addon boazodoallolága (848/90) 1 §:a 2 momeanta čuovvovaččat:

1 §

Lága muddehanviidodat

Vuovdedoalloáššiin doaibmaválddálaš ministeriija sáhttá addit almmolaš ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis vuovdelága (/) 12 §:s oaivilduvvon suodjevuovdeguovllus, juos mearrádusat leat vealtameahtumat máinnašuvvon njuolggadusa ulbmila juksama dihte.

Dát láhka boahtá fápmui beaivve
mánus 199 .

Helssegis 22 beaivve mánus 1996

Dásseválldi Presideanta

MARTTI AHTISAARI

Ministtar *Antti Kalliomäki*

L á h k a

boazodoallolága 1 §:a rievdadeamis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde *rievdaduvvo* čakčamánu 14. beaivve 1990 addon boazodoallolága (848/90) 1 §:a 2 momeanta čuovvovaččat:

Fámus orru láhka

Evttohus

1 §

Lága muddehanviidodat

Stáhtaráđi vuoigatvuodas addit ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis suodjevuovdeguovllus lea ášahuvvon suodjevuvddiin addon lága (196/22) 2 §:a 2 momeanttas.

Vuovdedoalloáššiin doaibmaválddálaš ministeriija sáhtta addit almmolaš ráddjejeaddji mearrádusaid bohccuid guodoheamis vuovdelága (1) 12 §:s oaivvilduvvon suodjevuovdeguovllus, juos mearrádusat leat vealtameahttumat máinnašuvvon njuolggadusa ulbmila juksama dihte.

*Dát láhka boahká fápmui
beaivve mánu 199 .*